

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. május 22.
(OR. en)

8959/18

DEVGEN 67
ACP 38
RELEX 407
FIN 387
OCDE 4
ONU 39
CLIMA 82
WTO 132

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2018. május 22.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	8551/18
Tárgy:	„Beruházás a fenntartható fejlődésbe” és az Európai Tanács részére készített 2018. évi éves jelentés az EU által nyújtott fejlesztési támogatás célértékeiről – A Tanács következtetései (2018. május 22.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a „»Beruházás a fenntartható fejlődésbe« és az Európai Tanács részére készített 2018. évi éves jelentés az EU által nyújtott fejlesztési támogatás célértékeiről” című tanácsi következtetéseket, a Tanács 2018. május 22-i 3618. ülésén elfogadott formában.

„Beruházás a fenntartható fejlődésbe” és az Európai Tanács részére készített 2018. évi éves jelentés az EU által nyújtott fejlesztési támogatás célértékeiről

A Tanács következtetései

1. A Tanács emlékeztet arra, hogy az addisz-abebai cselekvési program, amely szerves részét képezi a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendnek, valamint biztosítja a fejlesztésfinanszírozás átfogó keretét, nagy jelentőséggel bír. A program új paradigmát hoz létre a fenntartható fejlesztési céloknak az összes pénzmozgás és a végrehajtás nem pénzügyi eszközei hatékony felhasználása révén történő megvalósításához, kiemelve a belföldi intézkedések és a megalapozott szakpolitikák jelentőségét.
2. A fejlesztéspolitikáról szóló, 2017. júniusban elfogadott európai konszenzussal – amely a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendre, az addisz-abebai cselekvési programra, a Párizsi Megállapodásra és a sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretre épít – az EU és a tagállamok megerősítették a fejlesztésfinanszírozásra vonatkozó vállalásaikat.
3. A Tanács üdvözli a „Beruházás a fenntartható fejlődésbe – Az EU élen jár az addisz-abebai cselekvési program végrehajtásában” című bizottsági szolgálati munkadokumentumot¹.
4. A Tanács nagyra értékeli az EU és a tagállamok által a 2015–2017-es időszakban annak érdekében tett erőfeszítéseket, hogy eredményeket sikerüljön elérni az addisz-abebai cselekvési program végrehajtása terén, továbbá üdvözli a cselekvési területek többségén az EU és a tagállamok által eddig elért jó eredményeket.
5. A Tanács hangsúlyozza az addisz-abebai cselekvési program valamennyi finanszírozási forrásának (köz- és magán-, belföldi és nemzetközi) jelentőségét, és ismét kijelenti, hogy átfogó és integrált megközelítést kell alkalmazni a fejlődő országoknak a további finanszírozás és az egyéb végrehajtási eszközök mozgósításában való támogatása érdekében. A Tanács kijelenti, hogy az EU és tagállamai megerősítik a fejlesztésfinanszírozásra vonatkozó vállalásaikat.

¹ 8262/18 – SWD(2018) 148 final.

6. A Tanács megállapítja, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend integrált és egymással összefüggő céljainak eléréséhez arra van szükség, hogy a különböző szinteken rendelkezésre álljon az ezt támogató szakpolitikai keret, és hogy a különböző szakpolitikák közötti szinergiákat feltáró, proaktív megközelítések érvényesüljenek. A Tanács ismételten kijelenti, hogy a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia kulcsfontosságú a fenntartható fejlesztési célok eléréséhez, és jelentős mértékben hozzájárul a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherencia általánosabb célkitűzésének megvalósításához is.
7. A Tanács várakozással tekint az Egyesült Nemzetek Szervezetével, a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel és a multilaterális és bilaterális fejlesztési bankokkal folytatandó munka elé, amelynek célja az addisz-abebai cselekvési program végrehajtása és mechanizmusok kidolgozása a program hatásainak nyomon követésére, illetve az eredmények értékelésére az elszámoltathatóság, az átláthatóság és a hozzáadott érték növelése érdekében. A Tanács e tekintetben nyugtázza az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának a 2018. április 23–26-án New Yorkban tartott fejlesztésfinanszírozási konferenciáján elért eredményeket.

Belföldi közforrások

8. A Tanács emlékeztet arra, hogy a belföldi közforrások mozgósítása és azok hatékony felhasználása fontos részét képezi a kormány és a polgárok közötti társadalmi szerződésnek, és azok kulcsszerepet töltenek be az inkluzív növekedés, a szegénység felszámolása, az egyenlőtlenségek csökkentése és a fenntartható fejlődés szempontjából. A belföldi közforrások mozgósítását elősegítené az adópolitika és az adóbehajtás javítása. Az EU és tagállamai továbbra is fel fognak lépni az adókikerülés és az illegális pénzmozgások ellen, támogatni fogják az adópolitika reformját, az adóigazgatást és a nemzetközi adóügyi együttműködést, hogy ezáltal is javítsák az adórendszerek hatékonyságát, eredményességét és méltányosságát a partnerországokban. Az EU és tagállamai emellett a továbbiakban is ösztönöznék a közkiadások hatékony, eredményes és átlátható kezelését célzó rendszerek alkalmazását. A Tanács ismét felhívja a figyelmet az erőforrások hatékony és eredményes mozgósításának és felhasználásának jelentőségére, többek között olyan kezdeményezések révén, mint a „nagyobb adóbevételek, észszerűbb közkiadások” elve.

9. A Tanács megállapítja, hogy a partnerországokban az EU által nyújtott költségvetés-támogatás segíti a demokratikus kormányzást, az államháztartási gazdálkodást és a belföldi bevételek mozgósítását. A Tanács megerősíti, hogy az EU és tagállamai továbbra is elkötelezettek a belföldi bevételek fokozottabb mozgósításának támogatása iránt, illetve hogy folyamatos erőfeszítésekre van szükség. A Tanács ismételten leszögezi, hogy támogatja az addisz-abebai adózási kezdeményezést, tagjainak azt a kötelezettségvállalását is beleértve, mely szerint 2020-ra meg kell duplázni a belföldi bevételek mozgósításához nyújtott támogatást.
10. A Tanács sürgeti azon kezdeményezések támogatásának folytatását, amelyek célja a jó pénzügyi kormányzás előmozdítása, a nemzetközi pénzügyi tranzakciók átláthatóságának javítása, valamint a korrupció, az adóügyekben nem együttműködő országok, az illegális pénzmozgások, az adókijátszás, az adókikerülés és az egyéb káros gyakorlatok elleni küzdelem. Az EU és tagállamai továbbra is szorgalmazni fogják, hogy valamennyi ország részt vegyen a nemzetközi adóügyi együttműködésben, folytatják az információk határokon átnyúló megosztását, továbbá támogatják a regionális adóigazgatási együttműködés kereteit.

Magánvállalkozások és finanszírozás a belföldi és a nemzetközi porondon

11. Az EU-nak és tagállamainak továbbra is elő kell mozdítania egy olyan környezet kialakítását, amely elősegíti a belföldi és nemzetközi, a fenntartható fejlődést célzó magánberuházások áramlását.
12. A Tanács emlékeztet arra, hogy a magánszektor egyre fontosabb szereplő a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend végrehajtásában, és abban központi szerepet kell betöltenie azáltal, hogy tisztességes munkahelyeket teremt – különösen a nők és a fiatalok számára –, valamint inkluzív és fenntartható növekedést biztosít. A Tanács sürgeti egyrészt a fenntartható fejlődést elősegítő magánszektorbeli műveletek átláthatóságának fokozását, másrészt a beruházási környezet javításának, a kedvező üzleti környezetnek és a magánszektor inkluzív és fenntartható fejlődésének további támogatását, különös tekintettel a mikro-, kis- és középvállalkozásokra (mkkv-k). Az európai beruházási terv várhatóan megerősíti ezeket az erőfeszítéseket és megkönnyíti az mkkv-k számára a forráshoz jutást, különös hangsúlyt fektetve a fiatalok és a nők szerepének megerősítésére a vállalkozásokban.

13. A Tanács ismételten megállapítja, hogy a nemzetközileg elismert emberi jogi normáknak, iránymutatásoknak és alapelveknek, a nemek közötti egyenlőségnek, valamint a felelősségteljes üzleti magatartással, a beruházások környezeti hatásaival, a fenntartható fejlődéssel, az átláthatósággal, az elszámoltathatósággal és a vállalati társadalmi felelősségvállalással (CSR) kapcsolatos kötelezettségvállalásoknak központi szerepet kell biztosítani a magánberuházásokban, és be kell őket építeni a megfelelő üzleti modellekbe.
14. A Tanács emlékeztet arra, hogy a fejlődő országok számára a hazautalások a finanszírozás egyik kulcsfontosságú magánforrását jelentik, amelyek több partnerországban is elengedhetetlenek a fenntartható fejlődéshez, ezért teljes mértékben ki kell használni a fejlődésre gyakorolt hatásukat. Az EU és tagállamai együtt fognak működni a magánszektorbeli partnerekkel és másokkal annak céljából, hogy a migránsok általi hazautalások költségét az átutalt összeg 3 %-a alá csökkentsék. A Tanács felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a hazautalások produktívabb felhasználására irányuló erőfeszítéseket.

Nemzetközi fejlesztési együttműködés

15. A Tanács ismételten kijelenti, hogy a fejlesztési együttműködés az EU külkapcsolatainak egyik legfontosabb eleme; ennek célja – a Szerződésekkel összhangban – a szegénység visszaszorítása, illetve – hosszú távon – felszámolása.
16. A Tanács üdvözli, hogy a Bizottság előzetes tájékoztatót² tett közzé az EU által 2017-ben nyújtott hivatalos fejlesztési támogatásról (ODA), amelyben elemzi az EU kollektív és egyéni ODA-kötelezettségvállalásaival kapcsolatos tendenciákat³. A Tanács hangsúlyozza, hogy az ODA olyan fontos eszköz, amely katalizátorszerepet tölt be a fejlődő országok rendelkezésére álló finanszírozás egésze szempontjából, és amely az addisz-abebai cselekvési program egyik alapvető részét képezi. Az ODA ugyan összességében kicsinek tekinthető a fejlődő országok egészét tekintve, a legszegényebb és a legkevésbé fejlett országok (LDC-országok), valamint az instabil és konfliktusok által érintett államok számára azonban továbbra is fontos pénzügyi forrást jelent, mivel ezekben az országokban különösen hiányoznak a máshonnan való forrásszerzéshez szükséges belső kapacitások.

² https://ec.europa.eu/europeaid/news-and-events/eu-remains-worlds-leading-donor-development-assistance-eu757-billion-2017_en

³ Elnökségi következtetések, az Európai Tanács 2005. június 16–17-i ülése (10255/1/05), a Tanács 2008. november 10–11-i következtetései (15480/08), valamint a Tanács 2015. május 26-i következtetései (9241/15). A kötelezettségvállalások tekintetében lásd a mellékletet.

17. Az Európai Tanács 2010. június 17-én felkérte a Tanácsot, hogy készítsen éves jelentést az EU és a tagállamok ODA-kötelezettségvállalásairól és azok teljesítéséről. Ez a nyolcadik ilyen, az Európai Tanácsnak benyújtandó jelentés.
18. A fentieket szem előtt tartva a Tanács a következőkről kíván beszámolni az Európai Tanácsnak:
- a. Az EU és tagállamai megtartották legjelentősebb ODA-támogatói státuszukat a világban (lásd az 1. ábrát), és az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának (DAC) tagjai által a fejlődő országoknak juttatott összes ODA 57 %-át nyújtják.
 - b. 2017-ben az EU által kollektíven nyújtott ODA 75,7 milliárd EUR volt, amely az EU bruttó nemzeti jövedelme (GNI) 0,50 %-ának felelt meg⁴. Az Unió kollektív ODA-ja névértéken 2,4 %-kal csökkent a 2016. évi 77,5 milliárd EUR-ról, amely a valaha volt legnagyobb ilyen összeg, és amely az EU GNI-je 0,53 %-ának felelt meg. A hivatalos fejlesztési támogatás GNI-hez viszonyított aránya (ODA/GNI arány) négy uniós tagállam esetében elérte vagy meghaladta a 0,7 %-os értéket (lásd a 2. ábrát és az 1. táblázatot). Öt uniós tagállamban az ODA/GNI arány nőtt, kilenc tagállamban pedig változatlan maradt. Az Unió ODA/GNI arányában mutatkozó növekedéssel ellentétben az OECD DAC nem uniós tagországai által nyújtott támogatás átlaga a GNI 0,21 %-án maradt 2017-ben (ez az arány 2016-ban is a GNI 0,21 %-a volt)⁵.

⁴ Az EU által nyújtott kollektív ODA összegét az uniós tagállamok által nyújtott ODA, valamint az uniós intézmények által nyújtott ODA azon része alkotja, amely nem számít bele a tagállamok által nyújtott támogatásba. Az uniós intézmények hivatalos fejlesztési támogatásainak nagy részét ugyanis az ODA/GNI arányról szóló jelentéstétel keretében beszámítják az uniós tagállamok által nyújtott támogatásba, azaz a tagállamokra vonatkozó adatok az intézmények idevágó kiadásainak egy részét is magukban foglalják. Az Európai Beruházási Bank (EBB) saját forrásaiból nyújtott ODA-t nem számítják bele a tagállamok által nyújtott támogatásba, tehát az a tagállamok által nyújtott ODA-n felüli összeget képez.

⁵ Az alkalmazott módszertan értelmében csak a 0,01%-nál nagyobb növekedés tekinthető növekedésnek, a 0,01%-nál kisebb növekedést stagnálásnak kell tekinteni. Portugália például 2017-ben 0,01%-kal növelte ODA-ját, ami az alkalmazott módszertan szerint stagnálásnak minősül.

c. Az uniós kollektív ODA 2017. évi alacsonyabb szintjéhez hozzájárult egyrészt az, hogy a tagállamok által elengedett adósság összege 80 %-kal csökkent a 2016-os kivételes évhez képest, másrészt pedig az, hogy az Európai Beruházási Bank korábbi kihelyezéseiből befolyó bevételek magasabb szintje következtében az EBB által nyújtott ODA 2016-hoz képest 28 %-kal csökkent. Ezenkívül a menekültekkel kapcsolatos, az adományozó országokban felmerült költségek⁶, amelyeket a DAC több tagja is ODA-ként számolt el, szintén csökkentek, a 2016. évi 11,2 milliárd EUR-ról 10,3 milliárd EUR-ra. Ez a csökkenés azt tükrözi, hogy egyes uniós országokba kevesebb új menekült érkezett 2017-ben, mivel a menekültek befogadásával kapcsolatos kiadások csak a befogadó országban való tartózkodásuk első évében számolhatók el ODA-ként.

19. A Tanács ismételten hangsúlyozza vezető politikai szerepvállalását és a fejlesztési támogatás iránti elkötelezettségét, továbbá emlékeztet az EU és a tagállamok egyedi és kollektív ODA-kötelezettségvállalásaira, melyeket az érintettek a fejlesztéspolitikáról szóló európai konszenzussal megerősítettek, és amelyek irányítúként szolgálnak az uniós intézmények és a tagállamok valamennyi fejlődő országgal folytatott együttműködéséhez. Az EU és tagállamai realisztikus és ellenőrizhető intézkedéseket fognak tenni e kötelezettségvállalások teljesítése érdekében, és továbbra is nyomon fogják követni az elért eredményeket, melyekről – az átláthatóság és a nyilvános elszámoltathatóság érdekében – évente jelentést fognak készíteni. A Tanácsot aggodalommal tölti el, hogy a 0,7 %-os kollektív ODA/GNI célérték irányába való, négy egymást követő éven keresztül növekedést követően 2017-ben csökkent az ODA. A Tanács ismét kijelenti, hogy e cél eléréséhez további erőfeszítéseket kell tenni.
20. A Tanács növekvő aggodalommal veszi tudomásul, hogy az EU nem került közelebb ahhoz, hogy rövid távon teljesítse azt a célértéket, mely szerint a legkevésbé fejlett országok számára a GNI 0,15 % – 0,20 %-ának megfelelő kollektív ODA-t kellene nyújtania – a vonatkozó érték 2016-ban 0,11 % volt⁷. A Tanácsot aggasztja a legkevésbé fejlett országok számára nyújtott hivatalos fejlesztési támogatás GNI-hez viszonyított arányának az elmúlt három évben való alakulása, valamint a legkevésbé fejlett országok számára nyújtott ODA kollektív uniós ODA-hoz viszonyított arányának a csökkenése. A Tanács emlékeztet arra, hogy az EU kötelezettséget vállalt a legkevésbé fejlett országok számára nyújtandó ODA vonatkozásában.

⁶ Ezeket a kiadásokat csak az OECD DAC szabályainak megfelelően lehet hivatalos fejlesztési támogatásként elszámolni, és csak azon költségek tekintetében, amelyek a menekültek ott-tartózkodásának első 12 hónapjában merülnek fel.

⁷ 2016 a legutolsó olyan év, amelyre vonatkozóan teljes körű adatok állnak rendelkezésre. Ebben az évben a legkevésbé fejlett országokra vonatkozóan hat uniós tagállam haladta meg 0,15 %-os ODA/GNI arányt, lásd a 2. táblázatot.

21. A Tanács hangsúlyozza, hogy figyelmet kell fordítani az egyes országok más-más helyzetére, valamint az alacsony jövedelmű országból közepes jövedelmű orszaggá váló országok sajátos kihívásaira. Az EU és tagállamai a közepes jövedelmű országokkal fejlesztési együttműködést, politikai párbeszédet és partnerséget kezdeményeznek majd a fenntartható fejlődés, a szegénység felszámolása és a jövedelmi egyenlőtlenségek terén, valamint más közös érdekű területeken. Ami pedig a fejlettebb fejlődő országokat, illetve az e státusz felé haladó országokat illeti, amelyeknek kevesebb kedvezményes támogatásra van szükségük vagy egyáltalán nincs ilyen támogatásra szükségük, a Tanács emlékeztet arra, hogy az EU és tagállamai olyan innovatív szerepvállalást fognak tanúsítani, amely magában foglalja a fejlesztési együttműködést, de túl is mutat azon.
22. A Tanács felkéri a Bizottságot, hogy hozzon olyan intézkedéseket és indítson olyan kezdeményezéseket, amelyek hozzájárulnak a 2030-ig szóló fenntartható fejlesztési menetrend és a fenntartható fejlesztési célok megvalósításának tartós finanszírozásához, valamint az ODA-ra vonatkozó kötelezettségvállalásoknak többek között a legkevésbé fejlett országokat illetően történő teljesítéséhez.
23. A fejlesztéspolitikával összefüggésben a Tanács tudatában van az afrikai fejlődő országok előtt álló sajátos kihívásoknak, és e tekintetben hangsúlyozza, hogy megfelelő mennyiségű ODA-t kell Afrikába irányítani az egyes tagállamok fejlesztési támogatással kapcsolatos prioritásainak tiszteletben tartása mellett.
24. A Tanács újólal hangsúlyozza, hogy a fejlesztési hatékonyság elengedhetetlen a fenntartható fejlesztési célok megvalósításához, és mindenféle fejlesztési együttműködés alapját kell képeznie. Az EU és tagállamai elkötelezettek a hatékony fejlesztési együttműködésre irányuló globális partnerség (GPEDC) keretében jóváhagyott fejlesztéshatékonysági elvek alkalmazása mellett, és elismeri a GPEDC nyomonkövetési eljárása keretében megállapított megfelelő előrehaladást, ugyanakkor azt is, hogy további erőfeszítésekre van szükség. A Tanács továbbá üdvözli a közös programozásra irányuló kollektív erőfeszítéseket és az e téren elért eredményeket – 2017 végéig 21 közös programozási dokumentum került véglegesítésre. A Tanács arra ösztönzi a tagállamokat, hogy fokozzák szerepvállalásukat a fejlesztéshatékonyság terén, többek között a GPEDC keretében is, továbbá a közös programozás és a közös végrehajtás fokozását szorgalmazza. A Tanács újólal hangsúlyozza, hogy a fejlesztési együttműködésre fordított összes erőforrást eredményesen és hatékonyan kell felhasználni, összhangban a fejlesztési hatékonyságra vonatkozó alapelvekkel.

25. A Tanács érdeklődéssel várja, hogy az érintett nemzetközi munkacsoportban folytatott nyílt, inkluzív és átlátható megbeszélések eredményeképpen előrelépés történjen annak az új statisztikai mérőszámnak a kidolgozása terén, amely a fenntartható fejlődéshez nyújtott teljes hivatalos támogatásra (TOSSD) vonatkozik. Amellett, hogy megerősíti az ODA szerepének fontosságát, a Tanács hangsúlyozza, hogy a TOSSD hozzájárul majd ahhoz, hogy jobban fel lehessen mérni és meg lehessen ismerni a 2030-ig szóló menetrend végrehajtásához rendelkezésre álló erőforrásokat, valamint növelni lehessen azok átláthatóságát és láthatóságát.
26. A Tanács üdvözli az EU és a tagállamok arra irányuló törekvéseit, hogy innovatív finanszírozási mechanizmusokon keresztül generáljanak fejlesztési erőforrásokat. A Tanács tartós erőfeszítéseket szorgalmaz ezen a területen, ideértve többek között a külső beruházási terv gyors végrehajtását is.
27. A Tanács továbbá üdvözli azokat a folytatódó törekvéseket, amelyek célja az erőforrások bővítése a migrációhoz és a fejlesztéshez kapcsolódó kérdések kezelése céljából, például a 3,4 milliárd EUR összegű Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért keretében.
28. A Tanács emlékeztet arra a globális kötelezettségvállalásra, hogy 2020-ra különféle forrásokból összesen évi 100 milliárd USD-t mozgósítsanak klímafinanszírozásra. Arra bátorítja továbbá a többi fejlett országot, hogy teljesítsék vállalásaikat és ösztönözzék a magánforrások bevonását e kollektív cél teljesítése érdekében. A Tanács hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a pénzügyi források áramlása az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentésére és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes fejlesztésre irányuló célokhoz igazodjon. A Tanács kiemeli továbbá, hogy az éghajlatváltozással és a környezetvédelemmel kapcsolatos szempontokat szisztematikusan integrálni kell minden olyan ágazatba és eszközbe, amely az EU és tagállamai más felekkel való együttműködésének körébe tartozik.
29. A Tanács hangsúlyozza, hogy a hivatalos fejlesztési támogatás igen fontos a biológiai sokféleségre vonatkozó aicsi céloknak és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó fenntartható fejlesztési céloknak a teljesítése szempontjából, és hangsúlyozza az EU-nak és tagállamainak a biológiai sokféleségről szóló konferencia keretében előirányzott nemzetközi finanszírozási célszám teljesítéséhez nyújtott jelentős hozzájárulását. A Tanács kiemeli továbbá, hogy a globális kötelezettségvállalással összhangban 2020-ig legalábbis fenn kellene tartani az erőfeszítések jelenlegi szintjét. A Tanács rámutat arra, hogy a nemzetközi pénzügyi áramlásoknak egyrészt a biológiai sokféleségre fordított kedvezményezett erőforrások – többek között innovatív finanszírozási mechanizmusokon keresztül megvalósuló – bővítésével, másrészt pedig jelentéstétellel kell párosulnia, a 2020 utáni időszakban is.

30. A Tanács újólá hangsúlyozza az EU elkötelezettségét az íránt, hogy hivatalos fejlesztési támogatásának legalább 20 %-át a társadalmi befogadás és a humán fejlesztés céljára fordítsa. Kiemeli továbbá, hogy az EU és tagállamai horizontális prioritásként valamennyi intézkedési területen elő kívánják mozdítani a nők és lányok jogait, a nemek közötti egyenlőséget, a nők és lányok védelmét, valamint társadalmi szerepvállalásukat.

Nemzetközi kereskedelem: a fejlesztés hajtóereje

31. A Tanács emlékeztet arra, hogy a kereskedelem az inkluzív növekedés és a fenntartható fejlődés egyik kulcstényezője, és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend végrehajtásának egyik alapvető eszköze. E tekintetben az EU és a tagállamok határozottan támogatják a multilaterális kereskedelmi rendszert és a Kereskedelmi Világszervezetet. Az EU és tagállamai elkötelezettek az íránt, hogy a fejlesztés eszközeként előmozdítsák a nemzetközi kereskedelmet, szem előtt tartva ugyanakkor az emberi jogokkal kapcsolatos elveket és a fenntartható fejlesztési célok megvalósítása melletti elkötelezettségüket. Az EU a legkevésbé fejlett országok első számú kereskedelmi partnere, és várhatóan továbbra is a legnyitottabb piac lesz ezen országok írányában.
32. A Tanács ösztönzi, hogy a korábbi következtetésekkel összhangban folytatódjon a kereskedelemösztönző támogatás fokozása, beleértve azt a kötelezettségvállalást is, hogy az EU és a tagállamok növeljék a legkevésbé fejlett országoknak nyújtott kereskedelemösztönző támogatást annak elérése érdekében, hogy az e területre írányuló együttes kiadásaiik egynegyedét ezen országok exportkapacitásainak fokozására fordítsák, hozzájárulva ezzel az LDC-országok globális exportpiaci részesedésének megkétszerezéséhez.

Államadósság és annak fenntarthatósága

33. A Tanács újólaj kijelenti, hogy az EU elkötelezett amellett, hogy – többek között akkor, amikor a külső segítségnyújtás keretében ötvözi a vissza nem térítendő támogatást a kölcsönökkel – előmozdítsa a felelős hitelezési és kölcsönfelvételi gyakorlatokat, valamint támogassa az érintett felek közötti egyeztetést, párbeszédet és átláthatóságot. A Tanács aggodalommal állapítja meg, hogy a fejlődő országokban súlyosbodtak az államadóssággal kapcsolatos kihívások, és e tekintetben hangsúlyozza, hogy az adósságkezelésre, az államháztartási gazdálkodásra és a belföldi bevételek mozgósítására irányuló szakpolitikai párbeszéd és kapacitásépítés révén fontos támogatni a fejlődő országok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy elkerülhető legyen a fenntarthatatlan adósságszint kialakulása. Az EU és a tagállamok szorgalmazzák továbbá, hogy az új hitelezők részt vegyenek azokon a megbeszéléseken, amelyeket az adósság kérdéséről folytatnak a különböző fórumokon, különösen a Párizsi Klub keretében, amely a hivatalos bilaterális adósságok átstrukturálásának legfőbb nemzetközi fóruma. A Tanács emlékeztet arra, hogy a támogatásötvözés során maradéktalanul figyelembe kell venni az államadósság fenntarthatóságát és az elszámoltathatóságot, és el kell kerülni, hogy piaci zavarok vagy költségvetési kockázatok keletkezzenek.

Rendszerszintű szempontok figyelembevétele

34. A Tanács üdvözli, hogy az EU és tagállamai aktív szerepet töltenek be a nemzetközi irányítás reformjának előmozdításában és megvalósításában, továbbá üdvözli, hogy az EU és tagállamai támogatják, hogy a fejlődő országok részt vehessenek a nemzetközi irányításban. Az EU és tagállamai továbbra is aktívan fogják támogatni az ENSZ főtitkárának az ENSZ reformjára – többek között az ENSZ fejlesztési rendszerének reformjára – irányuló javaslatait.

Tudomány, technológia, innováció és kapacitásépítés

35. A Tanács emlékeztet arra, hogy az infokommunikációs technológiák (IKT) és a tudomány, valamint a technológia és az innováció rendkívül fontosak ahhoz, hogy az életkörülmények javítása és a technológiai forradalom nyomán kialakuló legfontosabb problémák kezelése érdekében ki lehessen aknázni a digitalizáció előnyeit. A Tanács arra bátorítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy törekedjenek a digitális megoldások általános elterjesztésére, valamint mozdítsák elő az IKT-t, a tudományt, a technológiát és az innovációt, többek között a kutatás terén megvalósuló kapacitásépítés érdekében, amely központi szerepet tölt be az innovációnak a fejlődő országokban történő ösztönzése szempontjából. A Tanács emlékeztet arra, hogy a fejlett országok – és egyre nagyobb mértékben a feltörekvő gazdaságok is – fontos szerepet töltenek be a technológiafejlesztés, -transzfer és -terjesztés, a kapacitásépítés, valamint a tudományos és technológiai együttműködés terén, többek között a legkevésbé fejlett országok irányában.

Az adatok figyelemmel kísérése és nyomon követés

36. A Tanács emlékeztet arra, hogy az EU támogatja a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend végrehajtásának nyomon követését célzó globális mutatók keretének kialakítását. E keretnek az egységes adatállományok és a költséghatékony megoldások biztosítása érdekében lehetőség szerint a már meglévő mutatókon kell alapulnia, de szükség lehet új mutatók kidolgozására is. A Tanács úgy véli, hogy az EU-nak és a tagállamoknak a fejlődő országok vonatkozásában fokozniuk kell a kapacitásépítés támogatását és jelentős mértékben növelniük kell a magas színvonalú, időszerű és megbízható adatok elérhetőségét annak érdekében, hogy folytatódjon a fejlődő országokra vonatkozó adatok körének és minőségének javítására irányuló erőfeszítések támogatása.

Az EU korábbi kötelezettségvállalásai és céljai az ODA terén

(A Tanács 2005. május 24-i következtetései [9266/05, 4. pont])

„Az MDG-k [millenniumi fejlesztési célok] megvalósításához a hivatalos fejlesztéstámogatás megemelésére van szükség [...] [A]z EU egyetért a 0,56 % ODA/GNI [a hivatalos fejlesztési támogatás és a bruttó nemzeti jövedelem aránya] 2010-re történő megvalósításával kapcsolatos új, közös EU-célkitűzéssel, amely addig az időpontig éves szinten további 20 milliárd euro összegű hivatalos fejlesztéstámogatást eredményezne.

i. Azok a tagállamok, amelyek még nem érték el a 0,51 % ODA/GNI-t, költségvetési eljárásaikkal összhangban kötelezettséget vállalnak ezen szint 2010-ig történő megvalósítására, míg azok, amelyek már meghaladták a fent említett szintet, erőfeszítéseik fenntartására vállalnak kötelezettséget;

ii. Azok a tagállamok, amelyek 2002 után csatlakoztak az EU-hoz, és amelyek még nem érték el a 0,17 % ODA/GNI-t, költségvetési eljárásaikkal összhangban törekszenek ezen szint 2010-ig történő megvalósítására, míg azok, amelyek már meghaladták a fent említett szintet, erőfeszítéseik fenntartására vállalnak kötelezettséget;

iii. A tagállamok kötelezettséget vállalnak a 0,7% ODA/GNI célkitűzés 2015-re történő megvalósítására, míg azok, amelyek ezt a célkitűzést már elérték, arra vállalnak kötelezettséget, hogy fenntartják a célkitűzést meghaladó szintet; azon tagállamok, amelyek 2002 után csatlakoztak az EU-hoz törekszenek arra, hogy 2015-re 0,33%-ra emeljék az ODA/GNI-t.”

Az EU jelenlegi kötelezettségvállalásai és céljai az ODA terén

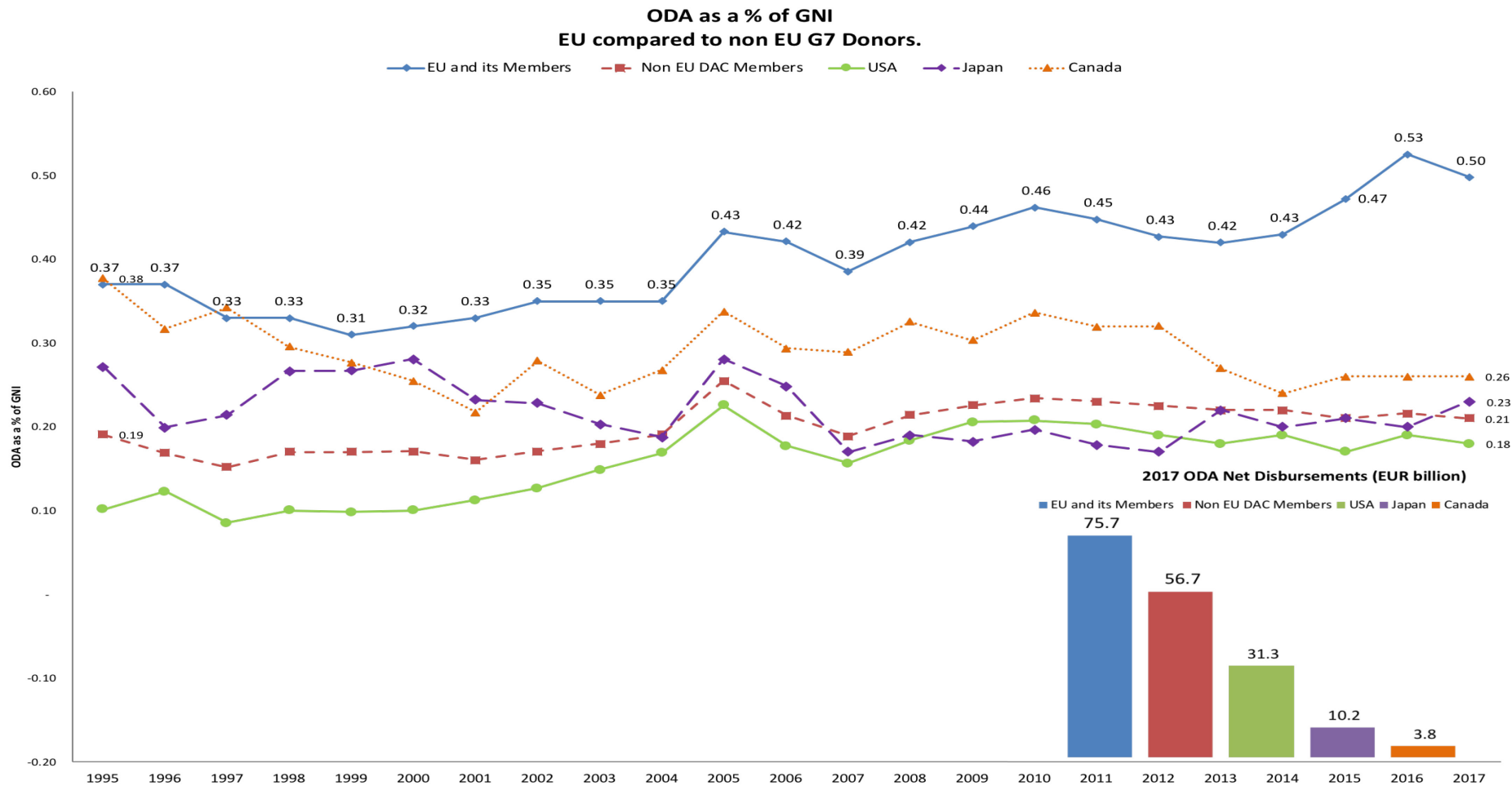
(A Tanács 2015. május 26-i következtetései [9241/15, 31–33. pont])

„Az EU és tagállamai tekintélyes összegű hivatalos fejlesztési támogatást nyújtanak, az utóbbi években a rendelkezésre bocsátott hivatalos fejlesztési támogatásnak több mint a felét ők állták. Az ODA ugyan összegszerűen kicsinek tekinthető a fejlődő országok egészét tekintve, az LDC-országok és az instabil államok számára azonban fontos pénzügyi forrást jelent, mivel ezekben az országokban különösen hiányoznak a máshonnan való forrásszerzéshez szükséges belső kapacitások. Az ODA segíthet továbbá ösztönözni a végrehajtás egyéb eszközeit is, így például a hazai közfinanszírozást és a magánberuházásokat, de a tudományt, a technológiát és az innovációt is.

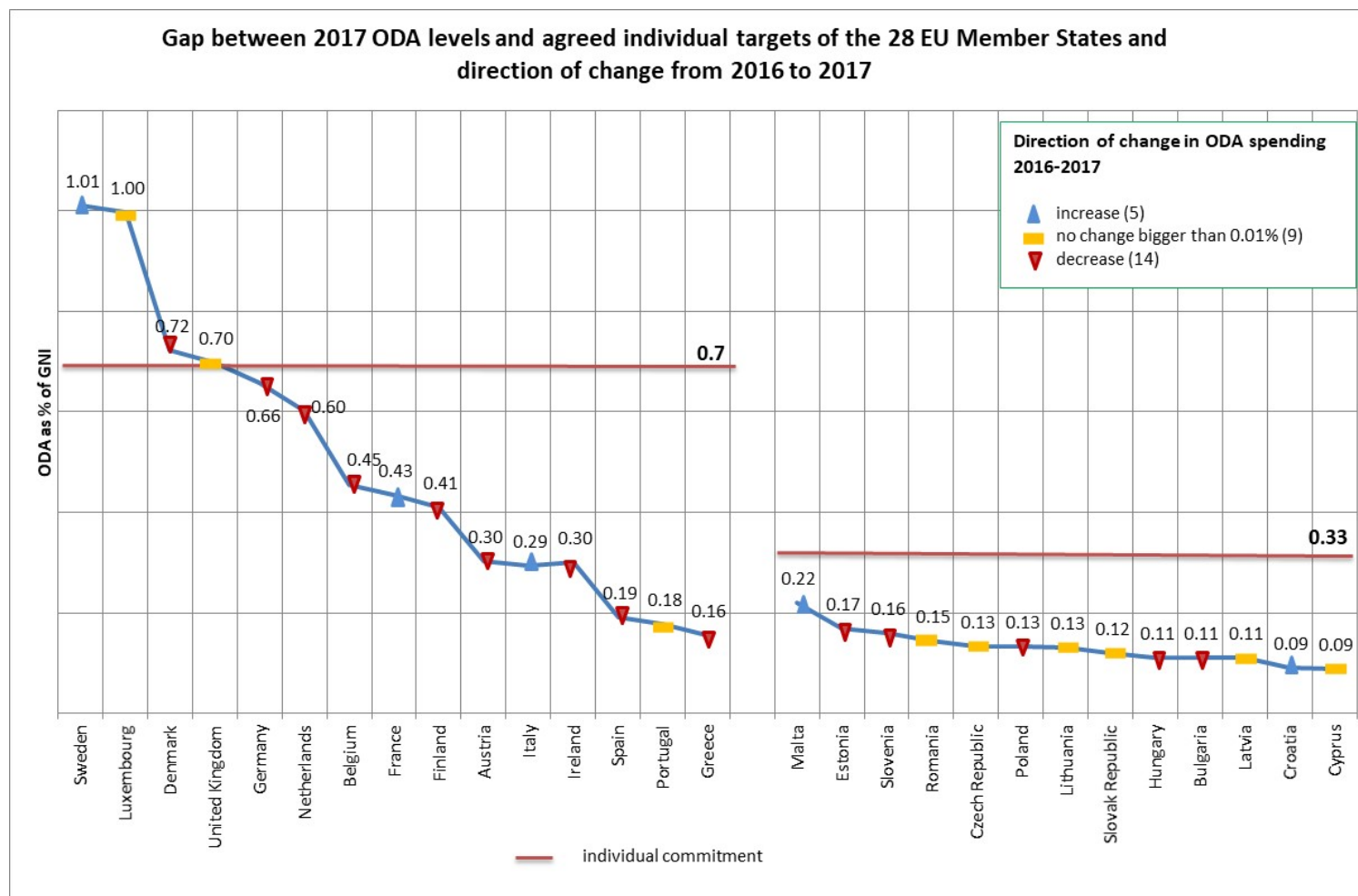
Az EU ezért újólal megerősíti a 0,7%-os ODA/GNI célkitűzésnek a 2015 utáni időszakra vonatkozó menetrend időtartama alatti teljesítésére vonatkozó közös kötelezettségvállalását. Az EU-hoz 2002 előtt csatlakozott tagállamok újólal megerősítik azt a vállalásukat, hogy a költségvetési feltételek figyelembevétele mellett teljesítik a 0,7%-os ODA/GNI célkitűzést, azok az országok pedig, amelyek már elérték ezt a célt, kötelezettséget vállalnak arra, hogy továbbra is teljesítik legalább ezt a küszöbértéket; az EU-hoz 2002 után csatlakozott tagállamok arra törekednek, hogy az ODA/GNI arányt 0,33%-ra növeljék.

A nemzetközi közösség segíthet továbbá oda összpontosítani a forrásokat, ahol azokra a legnagyobb szükség van, beleértve különösen az LDC-országokat, valamint az instabil és a konfliktus által sújtott államokat. Az átfogó ODA-kötelezettségvállalás keretében, és teljes mértékben tiszteletben tartva az egyes tagállamok fejlesztési támogatással kapcsolatos prioritásait, az EU újólal megerősíti az LDC-országok támogatása iránti elkötelezettségét. Az EU vállalja, hogy az LDC-országok támogatása tekintetében a tagállamok rövid távon együttesen teljesítik a 0,15%–0,20%-os ODA/GNI célkitűzést, és hogy az LDC-országoknak a 2015 utáni időszakra vonatkozó menetrend időtartama alatt nyújtott ODA elérje a GNI 0,20%-át.”

1. ábra – A kollektív uniós ODA és a DAC nem uniós adományozói által nyújtott támogatások összehasonlítása

2. ábra – Eltérés a 28 uniós tagállam által nyújtott ODA 2017. évi szintje és a jóváhagyott egyéni célszámok között, valamint a változás iránya 2016 és 2017 között¹

¹ Az alkalmazott módszertan értelmében csak a 0,01%-nál nagyobb növekedés tekinthető növekedésnek, a 0,01%-nál kisebb növekedést stagnálásnak kell tekinteni. Portugália például 2017-ben 0,01%-kal növelte ODA-ját, ami az alkalmazott módszertan szerint stagnálásnak minősül.

1. táblázat – Kollektív uniós ODA (nettó), 2004–2017

Tagállam	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában
Ausztria	545	0,23	1 266	0,52	1 194	0,47	1 321	0,50	1 188	0,43	820	0,30	912	0,32	799	0,27	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1 193	0,35	1 479	0,42	1 091	0,30
Belgium	1 178	0,41	1 580	0,53	1 575	0,50	1 425	0,43	1 654	0,48	1 874	0,55	2 268	0,64	2 019	0,54	1 801	0,47	1 732	0,45	1 845	0,46	1 717	0,42	2 080	0,55	1 955	0,45
Bulgária	–	–	–	–	1	0,00	17	0,06	13	0,04	12	0,04	31	0,09	35	0,09	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	61	0,13	55	0,11
Horvátország	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	15	0,03	15	0,03	32	0,07	54	0,12	46	0,09	37	0,07	44	0,09
Ciprus	4	0,03	12	0,09	21	0,15	25	0,17	26	0,17	33	0,20	39	0,23	27	0,16	20	0,12	15	0,10	15	0,10	16	0,09	16	0,09	16	0,09
Cseh Köztársaság	87	0,11	109	0,11	128	0,12	131	0,11	173	0,12	154	0,12	172	0,13	180	0,12	171	0,12	159	0,11	160	0,11	179	0,12	235	0,14	242	0,13
Dánia	1 640	0,85	1 697	0,81	1 782	0,80	1 872	0,81	1 944	0,82	2 018	0,88	2 168	0,91	2 108	0,85	2 095	0,83	2 205	0,85	2 264	0,86	2 313	0,85	2 142	0,75	2 130	0,72
Észtország	4	0,05	8	0,08	11	0,09	12	0,08	15	0,10	13	0,10	14	0,10	17	0,11	18	0,11	23	0,13	28	0,14	31	0,15	39	0,19	38	0,17
Finnország	547	0,37	726	0,46	665	0,40	717	0,39	808	0,44	926	0,54	1 006	0,55	1 011	0,53	1 027	0,53	1 081	0,54	1 232	0,59	1 161	0,55	958	0,44	935	0,41
Franciaország	6 820	0,41	8 067	0,47	8 445	0,47	7 220	0,38	7 562	0,39	9 049	0,47	9 751	0,50	9 348	0,46	9 358	0,45	8 543	0,41	8 005	0,37	8 149	0,37	8 701	0,38	10 080	0,43

Tagállam	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában
Németország	6 064	0,28	8 112	0,36	8 313	0,36	8 978	0,37	9 693	0,38	8 674	0,35	9 804	0,39	10 136	0,39	10 067	0,37	10 717	0,38	12 486	0,42	16 173	0,52	22 368	0,70	21 895	0,66
Görögország	258	0,16	309	0,17	338	0,17	366	0,16	488	0,21	436	0,19	383	0,17	305	0,15	255	0,13	180	0,10	186	0,11	215	0,12	333	0,19	281	0,16
Magyarország	56	0,07	81	0,11	119	0,13	76	0,08	74	0,08	84	0,10	86	0,09	100	0,11	92	0,10	97	0,10	109	0,11	140	0,13	180	0,17	132	0,11
Írország	489	0,39	578	0,42	814	0,54	871	0,55	921	0,59	722	0,54	676	0,52	657	0,51	629	0,47	637	0,46	615	0,38	648	0,32	726	0,32	717	0,30
Olaszország	1 981	0,15	4 096	0,29	2 901	0,20	2 901	0,19	3 370	0,22	2 368	0,16	2 262	0,15	3 111	0,20	2 129	0,14	2 566	0,17	3 022	0,19	3 610	0,22	4 601	0,27	5 086	0,29
Lettország	7	0,06	9	0,07	9	0,06	12	0,06	15	0,07	15	0,07	12	0,06	14	0,07	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	27	0,11	29	0,11
Litvánia	7	0,04	12	0,06	20	0,08	35	0,11	33	0,11	26	0,11	28	0,10	37	0,13	40	0,13	38	0,11	34	0,10	43	0,14	52	0,14	52	0,13
Luxemburg	190	0,79	206	0,79	232	0,89	274	0,92	288	0,97	298	1,04	304	1,05	294	0,97	310	1,00	323	1,00	319	1,06	327	0,95	354	1,00	377	1,00
Málta	8	0,18	7	0,17	7	0,15	8	0,15	11	0,20	10	0,18	10	0,18	14	0,25	14	0,23	14	0,20	15	0,20	15	0,17	19	0,20	23	0,22
Hollandia	3 384	0,73	4 115	0,82	4 343	0,81	4 547	0,81	4 848	0,80	4 615	0,82	4 800	0,81	4 563	0,75	4 297	0,71	4 094	0,67	4 200	0,64	5 162	0,75	4 491	0,65	4 395	0,60
Lengyelország	95	0,05	165	0,07	239	0,09	265	0,10	258	0,08	269	0,09	285	0,08	300	0,08	328	0,09	355	0,10	341	0,09	397	0,10	600	0,15	598	0,13
Portugália	830	0,63	303	0,21	316	0,21	344	0,22	430	0,27	368	0,23	490	0,29	509	0,31	452	0,28	368	0,23	324	0,19	278	0,16	310	0,17	336	0,18
Románia	–	–	–	–	3	0,00	84	0,07	85	0,09	110	0,08	86	0,07	118	0,09	111	0,08	101	0,07	162	0,11	143	0,09	243	0,15	250	0,15
Szlovák Köztársaság	23	0,07	46	0,12	44	0,10	49	0,09	64	0,10	54	0,09	56	0,09	62	0,09	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	96	0,12	100	0,12

Tagállam	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában	millió EUR	a GNI %-ában
Szlovénia	25	0,10	28	0,11	35	0,12	40	0,12	47	0,13	51	0,15	44	0,13	45	0,13	45	0,13	46	0,13	46	0,12	57	0,15	74	0,19	68	0,16
Spanyolország	1 962	0,24	2 429	0,27	3 038	0,32	3 755	0,37	4 761	0,45	4 728	0,46	4 492	0,43	3 001	0,29	1 585	0,16	1 789	0,17	1 415	0,13	1 259	0,12	3 868	0,35	2 142	0,19
Svédország	2 191	0,78	2 705	0,94	3 151	1,02	3 170	0,93	3 281	0,98	3 266	1,12	3 423	0,97	4 030	1,02	4 077	0,97	4 389	1,01	4 698	1,09	6 391	1,41	4 425	0,94	4 889	1,01
Egyesült Királyság	6 362	0,36	8 667	0,47	9 926	0,51	7 194	0,36	7 973	0,43	8 102	0,51	9 855	0,57	9 948	0,56	10 808	0,56	13 498	0,71	14 551	0,70	16 718	0,70	16 325	0,70	15 915	0,70
EU-15 összesen	34 441	0,35	44 856	0,44	47 033	0,43	44 954	0,39	49 207	0,43	48 264	0,45	52 594	0,46	51 840	0,44	49 749	0,42	53 003	0,44	56 091	0,44	65 314	0,49	73 162	0,54	72 223	0,52
EU-13 összesen	316	0,07	476	0,09	637	0,09	753	0,09	815	0,09	831	0,10	863	0,09	965	0,10	964	0,10	1 000	0,10	1 083	0,10	1 203	0,11	1 679	0,14	1 647	0,13
EU-28 összesen	34 756	0,34	45 332	0,42	47 670	0,41	45 706	0,37	50 021	0,40	49 096	0,42	53 457	0,44	52 805	0,42	50 713	0,39	54 004	0,41	57 174	0,41	66 516	0,46	74 841	0,51	73 870	0,49
Az EU intézményei által nyújtott, az uniós tagállamok általi támogatásba nem beszámított																												
ODA	1 173	0,01	1 385	0,01	1 636	0,01	1 932	0,02	2 282	0,02	2 695	0,02	3 183	0,03	3 453	0,03	4 544	0,04	2 873	0,02	2 139	0,02	1 372	0,01	2 737	0,02	1 854	0,01
Kollektív uniós ODA	35 929	0,35	46 717	0,43	49 306	0,42	47 638	0,39	52 303	0,42	51 791	0,44	56 640	0,46	56 258	0,45	55 257	0,43	56 877	0,43	59 313	0,43	67 888	0,47	77 579	0,53	75 724	0,50

2. táblázat: az uniós tagállamok által az LDC-országoknak nyújtott ODA (nettó), 2014-2016

Tagállam	2014		2015		2016	
	Az LDC-országoknak nyújtott ODA (millió EUR)	LDC ODA/GNI arány (a GNI %-ában)	Az LDC-országoknak nyújtott ODA (millió EUR)	LDC ODA/GNI arány (a GNI %-ában)	Az LDC-országoknak nyújtott ODA (millió EUR)	LDC ODA/GNI arány (a GNI %-ában)
Ausztria	272,7	0,08	200,4	0,06	226,3	0,06
Belgium	625,0	0,16	549,5	0,13	576,5	0,15
Bulgária	8,3	0,02	7,6	0,02	13,6	0,03
Horvátország	1,9	0,00	6,4	0,01	7,5	0,02
Ciprus	2,9	0,02	3,6	0,02	3,6	0,02
Cseh Köztársaság	38,6	0,03	37,1	0,02	49,9	0,03
Dánia	678,0	0,26	549,5	0,20	589,7	0,21
Észtország	6,4	0,03	5,3	0,03	6,3	0,03
Finnország	427,7	0,21	386,9	0,18	292,2	0,13
Franciaország	1 924,4	0,09	2 142,9	0,10	1 901,9	0,08
Németország	2 889,1	0,10	2 340,0	0,08	3 239,3	0,10
Görögország	37,4	0,02	34,3	0,02	42,7	0,02
Magyarország	21,6	0,02	23,4	0,02	36,2	0,03
Írország	299,5	0,18	310,7	0,15	324,5	0,14
Olaszország	724,4	0,04	784,6	0,05	886,9	0,05

Tagállam	2014		2015		2016	
	Az LDC-országoknak nyújtott ODA (millió EUR)	LDC ODA/GNI arány (a GNI %-ában)	Az LDC-országoknak nyújtott ODA (millió EUR)	LDC ODA/GNI arány (a GNI %-ában)	Az LDC-országoknak nyújtott ODA (millió EUR)	LDC ODA/GNI arány (a GNI %-ában)
Lettország	4,2	0,02	4,2	0,02	5,4	0,02
Litvánia	7,0	0,02	8,2	0,02	9,3	0,03
Luxemburg	129,8	0,43	138,8	0,40	148,6	0,42
Málta	1,5	0,02	1,9	0,02	0,9	0,01
Hollandia	844,4	0,13	934,4	0,14	1 071,3	0,15
Lengyelország	98,0	0,02	112,8	0,03	166,2	0,04
Portugália	89,7	0,05	81,1	0,05	90,1	0,05
Románia	25,5	0,02	27,8	0,02	35,4	0,02
Szlovák Köztársaság	13,2	0,02	16,7	0,02	17,1	0,02
Szlovénia	8,1	0,02	8,6	0,02	12,0	0,03
Spanyolország	367,0	0,03	279,7	0,03	512,3	0,05
Svédország	1 226,8	0,29	1 328,1	0,29	1 271,1	0,27
Egyesült Királyság	4 983,2	0,24	5 514,7	0,23	5 087,0	0,22
Az EU-28 ÁLTAL AZ LDC-ORSZÁGOKNAK NYÚJTOTT ÖSSZES ODA	15 756,3	0,11	15 838,8	0,11	16 624,1	0,11